

Wandeling door de Oude Hortus

Tussen de Grote Rozenstraat en Grote Kruisstraat ligt de voormalige Hortus Botanicus van de Rijksuniversiteit Groningen. De tuin is aan het begin van de 17e eeuw als kruidentuin aangelegd door de apotheker Henricus Munting. In 1966 verhuisde de Hortus Botanicus naar het landgoed De Wolf in Haren. De gebouwen rondom de Oude Hortus zijn nog steeds in gebruik bij de universiteit.

De wandeling begint bij het informatiebord, ingang parkeerplaats Grote Kruisstraat. Vanaf hier hebt u een mooi uitzicht over de gehele tuin. Aan de linkerzijde ziet u het oudere gedeelte met veel (monumentale) bomen, aan de rechterzijde het nieuwere gedeelte, waar vroeger de systematische tuinen en de kweekkassen waren.

Waterleliebassin

Ga via het trapje achter u de tuin in. Sla gelijk rechtsaf en loop in de richting van het waterleliebassin. Aan uw linkerzijde ziet u de achterzijde van het voormalig Botanisch laboratorium (1899). Let vooral op de grote ramen, die dienden om de studenten voldoende licht te geven tijdens de microscopiepractica. Het waterleliebassin is een overblijfsel uit de tijd dat de Hortus werkelijk als Hortus Botanicus in gebruik was. Rondom dit waterleliebassin (dat bedoeld was om waterplanten te tonen), waren in concentrische cirkels de systematische tuinen gerangschikt. Als u voor het waterleliebassin staat, ziet u vóór u aan de rechterkant een tweetal grote Italiaanse populieren (1955) en links twee grote iepen (1946).

Ginkgo biloba

Loop terug langs hetzelfde pad. U ziet nu aan uw rechterhand, dicht tegen de gevel van het voormalig Botanisch Laboratorium, een grote boom die zeker de moeite van het bekijken waard is: de Ginkgo biloba (1896). Let vooral op de bijzondere vorm en op de parallellopende nerven van het leerachtige blad. Deze drie-stammige Ginkgo is de dikste Ginkgo van de stad Groningen. Aan de andere kant van de tuin, tegen het Heymansgebouw ziet u een gehavende boom, met slechts enkele korte takken. Dit is ook een Ginkgo (1896). Hij heeft een groot deel van zijn takken verloren toen in 2010 een oude linde (1916) omviel. Rechts van de Ginkgo ziet u in het voorjaar een groepje zeldzame gele anemonen. Als u verder loopt, ziet u recht voor u een vertakte boom met verdeeld blad en (in de zomer) grote witte pluimen, de Japanse pagodeboom of honingboom (1936).

Farmaceutisch laboratorium

Volg het pad rechts dat langs de bebouwing loopt. Aan uw rechterhand ziet u een modern gebouw dat in 2014 is opgeleverd. Aan de linkerzijde heeft het gebouw een grote glaswand, waardoor het idee van een orangerie ontstaat. Als u door de glaswand naar binnen kijkt ziet u het voormalige okerkleurige Farmaceutisch laboratorium (1880) dat is opgenomen in de nieuwbouw. Dit is ook ongeveer de plaats waar het huis van Henricus Munting stond (1626). Op de hoek van de nieuwbouw ziet u aan uw rechterhand een wel heel grote plataan (1876) met een stamdiameter van ca 1,5 m.

Stinzenplanten

Kijkt u nu vooral naar links. Dit stuk terrein onder de bomen is in het voorjaar bezaaid met stinzenplanten. U ziet vooral de grofbladige witte en rozerode holwortel en de fijnbladige roze helmblom, maar ook veel daslook.

Treurbeuk

Als u verder loopt ziet u eerst rechts en daarna links van het pad twee grote beuken (uit 1876 resp. 1916). Vervolgens maakt het pad een bocht naar links. Aan uw linkerhand ziet u een grote zomereik (1906). Wanneer u rechtdoor loopt ziet u aan uw rechterhand het pronkjuweel van de Oude Hortus, de treurbeuk (1876). Deze boom heeft een prachtig overhangende kroon. Het is zeker de moeite waard even onder het bladerdak te kijken. Afhankelijk van het jaargetijde ziet u hier sneeuwkllokjes, boshyacinten of klimop. Achter de treurbeuk ziet u een glaswand, die speciaal in het Muntinggebouw is opgenomen, opdat de treurbeuk vanaf de Nieuwe Kijk in 't Jatstraat te zien is.

Bomenlaantje

Neem vervolgens het pad links, dat enigszins omhoog gaat. U loopt nu door een haag van prachtframbozen met in de zomer oranje vruchten. Dit pad werd het Bomenlaantje genoemd. Aan uw linkerzijde ziet u een Prunus (een zoete kers) uit 1926. Als u het laantje uitloopt komt u weer terug op de plaats waar u bent begonnen.

Stinzenflora

Stinzenplanten zijn planten die vanaf de 17e eeuw werden aangeplant bij boerenhoeven, borgen (stinzen), in pastorie-tuinen en dergelijke. Daar ontstond door bewerking van de grond een milieu waar deze planten zich goed konden handhaven. De meeste stinzenplanten bloeien vroeg in het voorjaar, voordat de bomen blad dragen.

In de oude Hortus is de stinzenbeplanting vooral te vinden in het oostelijk deel. Hier groeien onder andere (a) Voorjaarshelmblom, (b) Holwortel, (c) Boerencrocus, (d) Daslook, Sneeuwkllokje, Haarlems klokkenspel, Wilde Hyacinth en de Italiaanse Aronskelk.

(a)

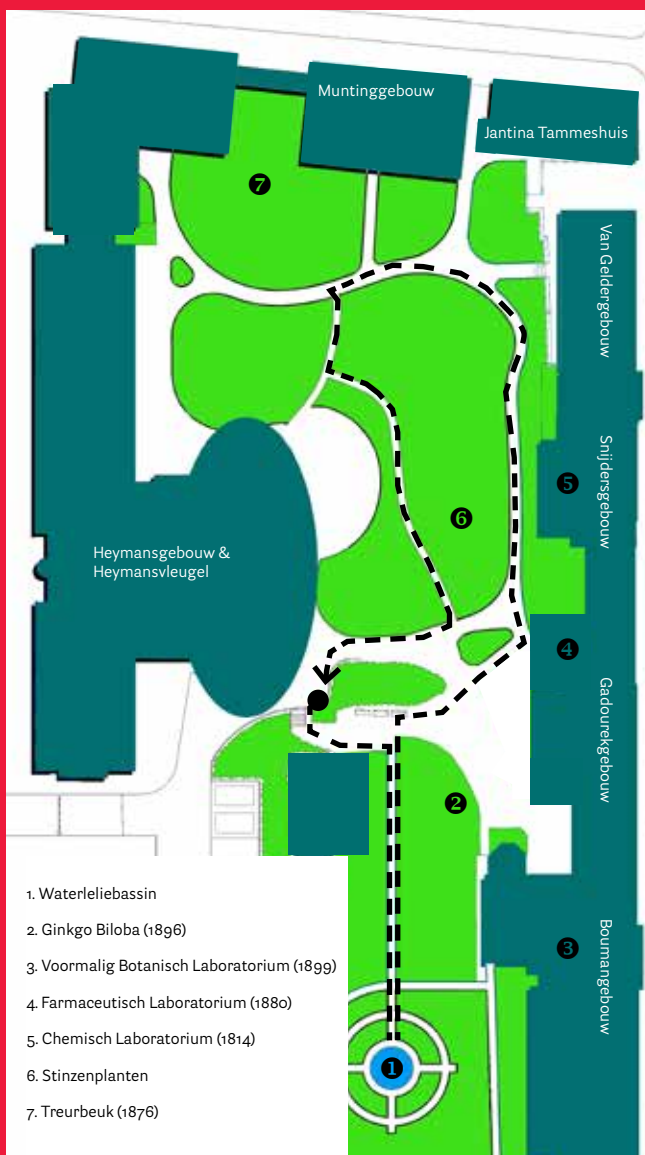
(b)

(c)

(d)

rijksuniversiteit
groningen

faculteit gedrags- en
maatschappijwetenschappen

Rijksuniversiteit Groningen
Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen
Grote Kruisstraat 2/1
9712 TS Groningen

www.rug.nl/gmw

Tuinwerkgroep Faculteit GMW (mrt 2015)

de oude Hortus
een korte wandeling door de
voormalig Hortus Botanicus van de
Rijksuniversiteit Groningen (1626 – 1966)